

Mobbing i arbeidslivet

Avhandlingen tar opp hvilke helsemessige og personlighetsmessige konsekvenser mobbing i arbeidslivet kan ha. Den belyser også psykososiale bakgrunnsfaktorer for mobbing.

PUBLISERT 1. juni 2007

STIG BERGE MATTHIESEN

forsvarte 30. mai 2006 sin avhandling *Bullying at work. Antecedents and outcomes* for PhD-graden ved Universitetet i Bergen.

Doktorgraden baserer seg på fem undersøkelser omkring temaet mobbing i arbeidslivet. Deltakerantallet varierer mellom 1 og 2215 personer. Avhandlingen bidrar med viktig arbeidslivskunnskap, ikke minst om forholdet mellom mobbing, personlighet og helse.

Studie 1 undersøkte hvilke forbindelser det er mellom psykososiale forhold som arbeidsglede og stress (utbrenthet) og mobbing i et representativt utvalg av hjelpepleiere. Studie 2 har kartlagt mental helse og personlighetsmessige forstyrrelser (målt med MMPI-2) hos et utvalg ofre som alle har vært rammet av langvarig mobbing. Gruppen av mobbeofre sammenlignes med utenlandske studier og en norsk kontrollgruppe. Et viktig funn er at utvalget av ofre kan splittes i tre vidt forskjellige undergrupper. Studie 3 har undersøkt konfliktforløp og erfaringer med mobbing hos et enkelt mobbeoffer, som er gjenstand for et intervju (kasus-studie). Offerets «mobbehistorie» analyseres stegvis ved bruk av nyere teori på konflikt.

Fokus for studie 4 har vært å undersøke i hvilken grad mobbing fører til stress- og traumereaksjoner i ettertid. Undersøkelsen belyser også hvorvidt personlighetsmessige forhold kan påvirke personens sårbarhet for å utvikle psykiske plager, og om det er slik

at «tiden leger alle sår». Studie 5 har sammenlignet mobbeofre med en gruppe som er lite kartlagt på arbeidsplassen, nemlig mobberne. Hvor mange vedkjenner seg rollen som mobbeoffer, mobber, eller som såkalt «provoserende mobbeoffer» (blir mobbet, samtidig som man selv mobber andre)? Er disse tre gruppene forskjellige fra en kontrollgruppe når det gjelder forhold som selvbilde, sosiale ferdigheter og aggressive tilbøyeligheter, og ikke minst i hvilken grad man har blitt utsatt for mobbing i barndommen og på skolen?

Kontakt stig.matthiesen@psysp.uib.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 44, nummer 6, 2007, side